

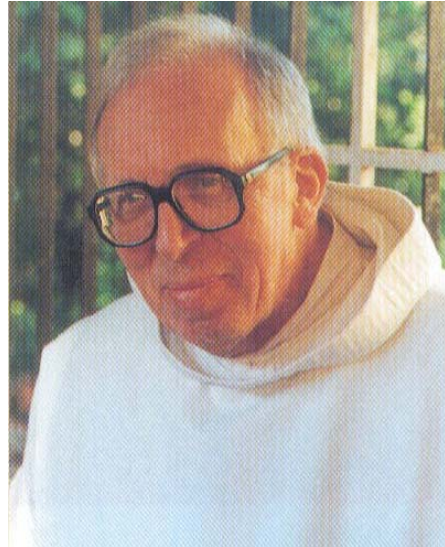
EGY IRGALMASRENDI MISSZIONÁRIUS EMLÉKÉRE

Fortunatus Thanhäuser (1918-2005)

Bernhard Thanhäuser 1918. február 27-én született Berlinben, mialatt édesapja a hadszíntéren teljesített katonai szolgálatot. A háború befejezése után a család áttelepül Sziléziába, mert az apa csak ott tudott szakmájában, erdészként elhelyezkedni. Új otthonuk a volpertsdorfi erdészház lesz, Bernhard két öccse már itt látja meg a napvilágot.

Igen fiatalon, már 17 évesen belép Boroszlóban a Betegápoló Irgalmasrendbe. A városban (németül Breslau, lengyelül Wrocław) évszázadokon keresztül a legkülönbözőbb nemzetiségű polgárok éltek együtt békében. A rend itt egy nagy kórházat működtetett, melynek falai között a virágkorát élő Sziléziai Provincia tartományfőnöksége és újoncháza is helyet kapott. Bernhard 1935-ben felvételt nyer a noviciátusba, beöltözésekor a Fortunatus rendi nevet kapja. Az újoncvizsgák alkalmával növendékmesterétől mindig kitűnő osztályzatot kap. A rendes noviciusidőt két hónappal kénytelen meghosszabbítani, mert a tartományfőnök tanácsosaival egyetemben hosszabb ideig a Gestapo „vendégszeretétét élvezzi”, emiatt csak kiszabadulásuk után tehet egyszerű fogadalmat. A szertartás akkori szövegének a fasiszta hatóság által diktált záradéka is tükrözi a létbizonytalanságot és az állandó rettegést: „Fogadalmat tesztek katonai szolgálatom effektív megkezdéséig”. Hitler ugyanis a hadkötelezettséget a szerzetesekre is kiterjesztette. Hematológiai betegsége miatt azonban őt magát sohasem sorozták be. Betegápolói oklevelét a rend saját iskolájában szerzi meg, majd orvosi műszertechnikus képzésre is szert tesz. Tanulmányai befejezése után a boroszlói kórházban betegágygáznál és a laborban teljesít szolgálatot. Egész életére szóló ünnepélyes szerzetesi fogadalmára azonban 1946-ig várnia kell a náci uralom és az időközben kitört újabb világháború miatt, mert ennek letételéhez a Tartományi Káptalan döntése volt szükséges, melyet a politikai körülmények miatt életveszélyes és lehetetlen volt összehívni.

1945-ben Sziléziát Lengyelországhoz csatolják, a kommunista kormány első lépései között pedig ott szerepel az egyházi intézmények államosítása. A terrort és a háborút túlélő néhány irgalmasrendi szerzetes,

köztük fráter Fortunatus, megtúrt alkalmazottként a kórházban maradhat. A lengyelek a hadifogságot túlélő német származású testvérek hazatérését azonban már meggátolják. Ők először bajorországi rendházakba menekülnek, majd Frankfurt am Main központtal új delegatúrát alapítanak. 1950-ben az utolsó német testvérekkel együtt Fortunátust is kitoloncolják Sziléziából. Innét Frankfurtba kerül, ahol előjárói az új irgalmasrendi kórház építési munkálatainak felügyeletével bízzák meg. Ez idő alatt magánházakhoz jár ki időseket és betegeket ápolni. 1953-tól 1969-ig noviciusmester, 1959-től 1964-ig delegátus, ezt követően pedig 1968-ig az időközben magát vicetartománnyá kinövő delegatúra legfőbb előjárója. Viceprovinciálisként érlelődik meg benne a gondolat, hogy a rendalapító lelkiességét, Istenes Szent János betegek és szegények felé forduló hospitalitását, távoli, idegen országokba is elvigye – vagyis misszió alapítására szánja el magát. Ezért felveszi a kapcsolatot egy dél-indiai érsekkel, aki első lépésben talpraesett indiai fiatalokat küld Frankfurtba, akik itt rendi és egészségügyi

képzésben részesülnek. Tervük nem kisebb, mint hogy a magashegységi őserdőtől egyre nagyobb területeket elhódító, járványok és éhínség sújtotta Kerala állam lakói számára kórházat építsenek.

1969. november 19-én Fortunatus testvér és fiatal rendtársa, Prakash, utolsónak is vélhető pillantást vetnek egy öreg Lufthansa-gép ablakából Frankfurt akkor gombamód szaporodó felhőkarcolóira. Megérkezésükkor Kattappanában, Kerala tartományi székhelyén, már működött egy ideiglenes ispotály, mely a Rajnai Viceprovincia anyagi támogatása jóvoltából jöhetett létre. A Jóisten gondoskodása és a szerzetesestestvérek szorgos munkája eredményeképpen alig egy év múlva sor kerülhet a mai St. John's Hospital első épületének felszentelésére. Azóta ez a kórház a mintegy 1 millió lakost számláló hegyvidék legnagyobb és legjelentősebb egészségügyi intézményévé fejlődött, melyen belül egy betegápoló iskola és egy egyetemi szintű ápolástudományi tanszék is helyet kapott. Fráter Fortunatus felépíti a kórház mellett a „Pratheeksha Bhavan”-t krónikus betegek, egyedülálló és ápolásra szoruló öregek valamint szociális szempontból fokozottan veszélyeztetett gyermekek számára. Megszámlálhatatlan a legkülönbözőbb profilú karitatív létesítmények száma, melyek alapításánál személyesen ő bábáskodik, mint például több mint 5000 lakóház felépítése szegény sokgyerekes családoknak, gyermekek iskoláztatása, felvilágosító és tanácsadó projekt terhes anyáknak stb. A lakosság a „Szegények Atyja” névvel kezdi tisztelni. 1977-ben, kezdetben csak néhány fiatal keralai lány számára, megalapítja az „Istenes Szent Jánosról nevezett Felebaráti Szeretet Nővérei” nevű szerzetesrendet, akik életüket az irgalmasrendi testvérekhez hasonlóan a szegények, betegek, öregek és kitaszítottak szolgálatára szentelik. A nővérek ma irgalmasrendi intézményekben dolgoznak Indiában és Európában, részben pedig hazájukban működtetnek saját egészségügyi és szociális létesítményeket. Rendjük létszáma ma megközelíti a 100 főt.

Fortunatus testvér személyéhez számos anekdota kapcsolódik. Egy alkalommal a mütöben asszisztált hűségese német

misszionárius társával, Alfons testvérrel, amikor hirtelen áramszünet lett. Kirohantak az aggregátorfészerbe, kitisztították a gyújtógyertyákat, majd újra bemosakodtak, és sikeresen befejezték a félbeszakított operációt. Ha épp arra volt szükség, akkor még a teherhordó elefánt törött lábát is megröntgenezték. India népének szeretete minden megpróbáltatásért kárpótolta, amiben életében része volt. Azért egyszer még ebből az országból is ki akarták toloncolni a hatóságok a többi „gyanus” külföldivel együtt. Olyan könnyen azonban nem adta fel: lemondott védettséget nyújtó német állampolgárságáról, és felvette az indiait. A sors fintora, hogy amikor 4 évvel ezelőtt – immáron indiai útlevelel – Frankfurtba látogatott, súlyosan megbetegedett és kórházba került. Mivel kezelése a vártnál hosszabb időt vett igénybe, lejárt a vízum, melyet bizony csak egészen befolyásos emberek segítségével sikerült meghosszabbíttatni.

Fortunatus testvér tavaly még megérhette, hogy India önálló rendtartománnyá alakult. Hosszú betegség után, első fogadalomtételének éppen a 69. évfordulóján, 2005. november 21-én hívta magához a Teremtő. Halálának közeledtét előre megérezte. Egy alkalommal, amikor a Pratheeksha Bhavanban tolókcocsiban ülve osztotta az ebédet, így sóhajtott fel: „Last week!”. És valóban, egy héten belül – már ami a testét illeti – végleg elhagyta azt a házat, melyet ő épített fel, s amelyben 36 évig élt és szolgált.

Temetése két napig tartott. Koporsóját végighordozták Kerala fővárosának utcáin és több helyen is felravatalozták. Kattappana és környékének lakói a hegyvidék legpompázatosabb virágaival borították be a felvonulás útvonalát és az azt övező épületeket. A gyászszertartásokon, amelyeket magas rangú római katolikus, syromalabar ortodox, protestáns, muzulmán és hindu vallási vezetők irányítottak, 25 ezer ember imádkozott együtt és siratta „Mahatmá”-t, a Nagylelkűt. Ezzel a címmé vált jelzővel Gandhi óta még senkit nem tisztelt meg India népe!

Fortunatus testvér és társainak Jézus Krisztus szeretetéről való hiteles tanúságtétele, karizmatikus, egyénisége, az isteni gondviselésben bízó, ugyanakkor jól átgondolt, merész terveken alapuló, kitartó munkája által a hospitalitás eszméje képes volt egy idegen kultúrában is gyökeret verni. Adja az Úr, hogy az ő és számtalan irgalmasrendi testvérének példája nyomán,

akikre méltán büszkék lehetünk, új szerzetesi hivatások sarjadjanak – és ne csak az egzotikus földrészeken, hanem a mi öreg Európánkban is, melyet egyedül a sokak által elavultnak, működésképtelennek és nevetségesnek tartott áldozatos szeretet ideája képes megfiatalítani.

Gondolatait a „Nachrichten aus der Indischen Provinz des Hospitalordens vom Heiligen Johannes von Gott und von den indischen Niederlassungen der Schwestern vom Heiligen Johannes von Gott” 2005/32 által közölt adatokra támaszkodva továbbá Alfons M. Höring OH személyes elbeszélései alapján lejegyezte

Koncz Asztrik OH